

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 1. Sanitatis mater; noverca intemperantia. Exempla.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

TITULUS II. TEMPERANTIA.

§. I.

Sanitalis mater, noverca.

Auferet Phara'o caput tuum. Gen. 40. 19. Pharaonis serorum unus vidit per somnium vitem unicam, in qua erant tres paginæ: alter in uno canistro cibos omnes. De hoc Joseph: *aufferet &c.* Vide differentiam: alter eas solum decerpit uvas, quas vitis unica pauper ministrabat; alius varios cibos. Prudenter ergo Joseph mortem conjecturat ex artificiosis condituris. Naxera in Jos. 13. §. 8. Simplex erat ex simplici causa salutis, in cibis temperantia: quod ipse David innuere videtur, addens: *pane celo saturavit eos.* v. 40. *Colligat unusquisque, quantum sufficiat ad vescendum, gomor per singula capita.* Ex. 16. 16. Ubi in mensura cibus, constans quoque, & firma, sanitas. Naxera in Jos. 5. §. 11. *Lautitia non sunt vitæ fomenta, sed morborum, & mortis auxilia.*

Noli avidus esse in omni epulatione; & non te effundas super omnem escam: in multis enim escis erit infirmitas &c. Eccl. 37. 32. 33.

Qui abstinens est, adjiciet vitam. Eccl. 37. 34. Tritum illud: pone gulæ metas, ut sit tibi longior ætas.

Scio, mihi abstinentiam, & nocuisse intermissam, & profuisse repetitam. S. Hieron. in ep. ad Tit. c. 1.

Ut tenuis mensa bonæ valetudinis, ita & voluptatis, mater est: & crapula, ut morborum, ita fastidii & fons est, & radix. Ubi enim fatietas, ibi aviditas esse nullò pacto potest. S. Chrysost. hom. 21. in Joan. 2.

Aureum est dogma Hippocratis: sanitatem hæc duo tuentur: cibus non satiare; & impigrum esse ad labores. Cornelius in Ezech. 16. 49.

Exempla.

Beatitudo Paradisi absque abstinentia cibi non potuit dedicari. Quamdiu jejunavit Adam, in paradiso fuit; comedit, & ejectus est: ejectus statim duxit uxorem. S. Hieron. l. 2. Adv. Jovin.

Paulus primus eremita vitam produxit ad annos prope centum quindecim; ex quibus centum circiter egit in solitudine. Quadragesima primis pareris dactilis, & hausta aquæ, ulus; reliquos, ut S. Hieron. testatur, pane dimidiò, quem corvus ministrabat. S. Antonius annis centum quinque, ex quibus nonaginta in eremo, solò pane (quibus in extrema senectute aliquid oleris addebat) teste S. Athanasio.

S. Paphnutius excessit nonaginta in eremo, solò pane, & aquâ. Cassianus Collat. 3. c. 1. Simon Stylites annis 80. quibus in columna stetit, Quadragesimas viginti octo sine ullò cibo, & potu, transegit. Theodoretus in Simeone.

Ludovicus Comarus Venetus, vir eruditus; qui insignem libellum scripsit de vitæ sobriæ

emolumentis; de seipso testatur: morbis variis, inquit, ad annum usque quadragesimum exercebar; & jam stomachò, jam febrì, jam pleuritide, & jam podagrâ, laborabam. Tandem Medicorum suâ, rationem vitæ temperantissimæ ingressus, unius anni spatìo à morbis omnibus liberatus. Annò octuagesimò tertio tam sanus, & alacer; ut gradus, & montes, facillimè scandere, è plano equum insilire posset. Drexelius Ros. sol. virt. p. 1. c. 11. §. 5.

§. II.

Varia alia motiva.

Ex Veteri.

Videbatur mihi quasi subcineri ejus panis ex hordeo volvi. Judic. 7. 13. Quemadmodum muros Jerusalem, id est, animæ pacificæ, princeps coquoꝝ Babylonis destruxit, ventris voluptates obsoniorum condimentis irritans; sic Israelitarum panis hordearens volvitur, & Madianitarum tabernaculum subvertit. S. Nilus l. Ascet.

Respexit; & ecce ad caput suum subcineri ejus panis, & vas aqua. 3. Reg. 19. 6. Non legimus in Scriptura, Deus in servis suis opipara fecisse convivium; sed simplicia, & moderata. Quando Eliseus invitavit filios Prophetarum, non habebat alia fercula, quàm coctas in olla herbas. 4. Reg. 4. 39.

Dentur nobis legumina ad vescendum, & aqua ad bibendum. Dan. 1. 12. Tribus pueris cibus, olus, & legumina, fuit: alioquin nunquam vincerent flammam, si vellent amare delicias. S. Fulgentius l. sup. illud Matth. 14. 1. audivit Herodes Petrarcha.

Tolle prandium, quod misit tibi Deus. Dan. 14. 36. Et dixit: *recordatus es mei Deus; & non dereliquisti diligentes te.* v. 37. Pro Deo sex dies inter feras jejunos constituerat; & cum se desertum queri doterat, ita exultavit pro prandio vili, & mesforibus destinato; ut nos latæremur pro Ambrosia à cælo missâ. Oli. va t. 2. Strom. §. tolle prandium.

Victus Prophetam fuit sobrius. Amos cibus erant sycomorì, id est, ficus fatuæ, & insipida. c. 7. 14. Ezechielis 4. 12. panis hordearens subcinericius, & aqua. Joana B. locusta, & mel Sylvestre. Matth. 3. 4.

Ex Novo.

Et acetum offerentes ei. Luc. 23. 36. Consideremus quotidie hanc novissimam Christi mensam, quâ propter nos cibus est felle, & potus acetò: sicque discamus, cibi, & potus, superfluitatem, ac voluptatem, vitare; per abstinentiam carnem libenter, ac rationabiliter, castigare; & de virtualium tenuitate non murmurare: quod adimplere ad Religiosos pertinet potissimum. Dion. Carthuf. hic.

Capiem